

1. Určte vzájomnú polohu roviny α a priamky p v $\mathbb{R}^4$. Rovina α je určená bodmi A, B, C , priamka p je zadaná parametricky.

$$\begin{aligned} A &= (1, 1, 1, 3) \\ B &= (0, 0, 2, 2) \\ C &= (0, 0, 1, 1) \end{aligned} \quad p \equiv \begin{cases} x_1 = 2 + t \\ x_2 = 1 - t \\ x_3 = 1 \\ x_4 = 2t \end{cases}$$

2. V $\mathbb{R}^4$ sú dané bod $A = (0, 2, 1, 0)$ a rovina

$$\alpha \equiv \begin{cases} x_1 = u + v \\ x_2 = 1 - v \\ x_3 = 1 - u \\ x_4 = v \end{cases}.$$

Vypočítajte kolmý priemet bodu A do roviny α a vzdialenosť $\rho(A, \alpha)$.

3. Uvažujme afinné zobrazenie $(f, \varphi): \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$, ktoré je určené predpisom $f(x, y, z) = (2 + x + 2y + z, x + 4y + 3z, 1 + 3x + 5z)$. Uvažujme ďalej rovnobežnosť určenú vektormi štandardnej bázy $(1, 0, 0)$, $(0, 1, 0)$, $(0, 0, 1)$. (Teda vrcholy rovnobežnosti sú $(0, 0, 0)$, $(1, 0, 0)$, $(0, 1, 0)$, $(0, 0, 1)$, $(1, 0, 1)$, $(1, 1, 0)$, $(1, 0, 1)$, $(1, 1, 1)$.) Aký je objem obrazu tohoto rovnobežnosti v zobrazení f ?

Výsledky

1. $\alpha \cap p = \emptyset$, $V(\alpha) \cap V(p) = \{\vec{0}\}$

mimobežné

2. $A^\perp = (-\frac{1}{5}, \frac{7}{5}, \frac{4}{5}, -\frac{2}{5})$, $\rho(A, p) = |AA^\perp| = \frac{\sqrt{15}}{5}$

3. 16

Riešenia

1. Rovina α je určená rovnicami

$$x_1 + x_2 + x_3 - x_4 = 0$$

$$x_1 - x_2 = 0$$

Aby sme vyrátali prienik bodových zložiek, dosadíme do tejto sústavy za $x_1, \dots, x_4$ parametrické vyjadrenie p a dostaneme, že sústava nemá riešenie. Pre vektorové zložky dosadzujeme do tých istých rovníc (pretože pravá strana je 0) hodnoty $(t, -t, 0, 2t)$ (toto je vektorová zložka p). Riešením sústav dostaneme:

$$\alpha \cap p = \emptyset, \quad V(\alpha) \cap V(p) = \{\vec{0}\}$$

α a p sú mimobežné

2. Najprv určíme kolmopremietací priestor. Je to rovina kolmá na α a prechádzajúca bodom A . Teda poznáme normálové vektory – sú to smerové vektory roviny α – a chýbajúci koeficient všeobecných rovníc dorátame tak, aby bod A patril tejto rovine.

$$\begin{aligned} x_1 - x_3 &= -1 \\ x_1 - x_2 + x_4 &= -2 \end{aligned}$$

Teraz hľadáme prienik roviny α s kolmopremietacím priestorom – dosadím parametrické vyjadrenie α do predchádzajúcich rovníc.

$$\begin{aligned}2u + v - 1 &= -1 \\ u + 3v - 1 &= -2\end{aligned}$$

Po úprave

$$\begin{aligned}2u + v &= 0 \\ u + 3v &= -1\end{aligned}$$

Riešením tejto sústavy je $u = \frac{1}{5}$, $v = -\frac{2}{5}$, čo zodpovedá bodu $A^\perp = (-\frac{1}{5}, \frac{7}{5}, \frac{4}{5}, -\frac{2}{5})$. Z toho dostaneme $\overrightarrow{AA^\perp} = (-\frac{1}{5}, -\frac{3}{5}, -\frac{1}{5}, -\frac{2}{5})$ a $\varrho(A, p) = |AA^\perp| = \frac{\sqrt{1+9+1+4}}{5} = \frac{\sqrt{15}}{5}$.

3. Dané afinné zobrazenie je zložením lineárneho zobrazenia $\varphi(x, y, z) = (x + 2y + z, x + 4y + 3z, 3x + 5z)$ a posunutia o vektor $(2, 0, 1)$. Posunutie neovplyvní veľkosť telesa – stačí si všímať lineárne zobrazenie φ . Z prvého ročníka vieme, že absolútna hodnota determinantu matice lineárneho zobrazenia udáva koľkokrát sa týmto zobrazením zväčší jednotková kocka.

V našom prípade máme

$$A = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 3 \\ 2 & 4 & 0 \\ 1 & 3 & 5 \end{pmatrix}$$

a determinant tejto matice je 16.

Iná možnosť ako to riešiť bola vypočítať priamo z predpisu zobrazenia obrazy body $A = f(0, 0, 0)$, $B = f(1, 0, 0)$, $C = f(0, 1, 0)$, $D = f(0, 0, 1)$. Tieto body určujú rovnobežnosť, ktorého objem chceme vyrátať. Z prednášky vieme, že tento objem sa dá vyrátať ako absolútna hodnota zmiešaného súčinu $V = |(\overrightarrow{ABAC}) \cdot \overrightarrow{AD}|$.